

A kik a határtalan önbizalmat és érdekeltséget, mely minden nagyinak szülő anyja, a nemzet bármely részében és bármely intézménye iránt csökkentik, azok oly bűnt követnek el, mely minden ügyeinkben meg fogja magát boszulni. Az indifferentismust, a közönyösséget nem nehéz bármely ügy iránt érvényre emelni, de ki fog ez terjedni a többiekre is, és ezzel halálos méreg lesz a nemzet testébe béoltva.

E veszélyes áramlat ellen küzdeni nem szűkkeblü felekezeti érdek, hanem hazafias, komoly kötelesség; s ha ellene egyébbel nem küzdhetünk, küzdjünk legalább azzal, hogy időről időre mutassuk fel az olyan férfiak fényes tetteit, a milyen Horváth Ferencz is volt, a kit valamint kortársai szeretettel és tisztelettel környeztek, úgy — meg vagyok győződve — az utókor is századokról századokra becsülni és áldani nem szűnik meg soha. Mert, a ki saját hasznát embertársai üdvével kapcsolta össze; a ki szellemi és anyagi előhaladásunknak nem csak hathatós szószólója, hanem a legbuzgóbb munkása is volt: annak áldott emlékezete — már csak mint követendő példa is — örökre kell hogy éljen.

IV.

K Ö L T E M É N Y

a jóltevők emlékére.

Irta és szavalta

G Á L F I L A J O S,

VII. osztályu tanuló.

Ünnep van ma; nem a világ
Csak egy kis zúga ünnepel,
De a miért ünnepelünk:
A jó közös mindenkivel.
S jók voltak ők, jóságukat
Még most is érezi keblünk
Hálát a jók emlékére:
Jertek, jertek emlékezzünk!

Jertek ti is emlékezni
Árvák, elhagyott gyermekek!
Kikről nem gondoskodott más,
Csupán csak a jó emberek.

Vegyüljön hálaimátok
Lelkem egyszerű dalába,
Mint jóságukba vegyült fény:
Fény, a melynek nincsen árnya.

Mert vannak olyanok, kiknek
Meszszeterjedt hirök, nevök.
Kik fénylettek vakítólag,
De nem volt áldó melegök.
Kik dicsőséget arattak;
De a mezőn, hol aratták:,
Enyészet maradt utánok,
Enyészet, vér és pusztaság.

Nem ezekről, jóltevőkről
Zendülhet az emlékének,
Kik bár kívül nem ragyogtak,
De volt bennök jellem, lélek.
Lélek, a mely nem ingott meg,
Midőn a vihar dühöngött,
Jellem, a mely büszkén megállt
Ezer gúny és átok között.

Mert volt bizony borult napunk,
Zordon, kietlen éjszakánk,
Mikor hitért üldözteténk,
Dühös tábor ronta reánk.
A mink volt, abból rom leve
S ők bujdosók e rom felett
— Oh te mult, te nagy temető,
Mennyi fájdalom van benned!

Mint a vihartól szétvert nyáj,
Széthullott a kicsiny serog,
Csak ők voltak egy néhányan,
A kik ekkor sem csüggedtek.
Összeszedték a romokat,
A mit a vihar meghagyott,
S abból építék fel újra
Ezt az egyszerű hajlékot.

Es állnak még anynyi vész közt,
Állnak még e szerény falak,
S az elnyomott sohaj helyett
Most örömtől viszhangzanak.
S ha van másnak ez ünnepen,
Nekem is van mit köszönni:

„Én is itt tanultam kettőt:
Hazát s nemzetet szeretni.“

Legyenek áldva e falak
S ők nyugodjanak csendesen,
Zavartalan álmuk felett
Örökös hálánk lebegjen.
A tavasz hozzon virágot,
Vihar ne sértse nyugalmuk;
Ha tövises volt életük:
Legyen virágos sirhalmuk.

Es ti, kiknek tiszta keblét
Meleg, hő sziv dobogtatja,
Ne feledjétek a multat
Buzditson az mindig nagyra.
Folyjon munka közt egy célért
Szerényen egész életünk,
De ha a szent cél kívánná:
A vésszel is szembenézzünk.

Ne csüggedjünk . . . győzött a kor,
Nincs a mi tőreit hintse,
Oszlik az éj, — hajnalodik,
Lehullt a szellem bilincse.
Ne csüggedjünk, — nem veszhet el
A mi magasztos és dicső,
A milyen sötét volt a mult:
Olyan fényes lesz a jövő! . . .

V.

BEZÁRÓ BESZÉD.

Mondotta KOVÁCS JÁNOS, igazgató-tanár.

Mélyen tisztelt gyülekezet!

„Csak törpe nép felejthet nagyságot,
Csak elfajult kor hős elődöket;
A lelkes eljár ősei sirlakához
S gyujt régi fényél új szövétneket.
S ha a jelennek halványul sugara:
A régi fény ragyogjon fel honára!“

Garay.

Igen: „csak törpe nép felejthet nagyságot;“ de: „a lelkes
eljár ősei sirlakához s gyujt régi fényél új szövétneket!“ És az